

මිලකෝ පෞද්ගලික සමාගම - 2019

1. මූල්‍ය ප්‍රකාශන

1.1 විශ්වාසනීය කළ මතය

මිලකෝ පෞද්ගලික සමාගමේ (“සමාගම”) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ විස්තීර්ණ ආදායම් ප්‍රකාශනය, හිමිකම් වෙනස්වීමේ ප්‍රකාශනය සහ එදිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශනය සහ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අදාළ සටහන්, සාරාංශගත වැදගත් ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවලින් සමන්විත 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනෙන් අවසන් වර්ෂය සඳහා වූ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ප්‍රජාතාන්ත්‍රික සමාජවාදී ජනරජයේ ආණ්ඩුක්‍රම ව්‍යවස්ථාවේ 154(1) ව්‍යවස්ථාව සමඟ සංයෝජිතව කියවිය යුතු 2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ විධිවිධාන ප්‍රකාරව මාගේ විධානය යටතේ විගණනය කරන ලදී. පාර්ලිමේන්තුව වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු යැයි මා අදහස් කරන මාගේ අදහස් දැක්වීම් හා නිරීක්ෂණයන් මෙම වාර්තාවේ දැක්වේ..

සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි. විශ්වාසනීය කළ මතය සඳහා පදනම කොටසේ සාකච්ඡා කර ඇති කරුණුවල වැදගත්කම හේතුවෙන් මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සම්බන්ධයෙන් විගණන මතයක් සඳහා පදනමක් සැපයීමට ප්‍රමාණවත් හා උචිත විගණන සාක්ෂි ලබා ගැනීමට මා හට නොහැකි විය.

1.2 විශ්වාසනීය කළ මතය සඳහා පදනම

මෙම වාර්තාවේ 1.5 ඡේදයේ දක්වා ඇති කරුණු මත පදනම්ව මම මතයක් ප්‍රකාශ නොකරමි.

1.3 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළිබඳ කළමනාකරණයේ සහ පාලනය කරන පාර්ශවයන්ගේ වගකීම

මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතීන්ට අනුකූලව පිළියෙල කිරීම හා සාධාරණ ලෙස ඉදිරිපත් කිරීම සහ වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවනු පිණිස අවශ්‍ය වන අභ්‍යන්තර පාලනයන් තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීම වේ.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමේදී, සමාගම අඛණ්ඩව පවත්වාගෙන යාමේ හැකියාව තීරණය කිරීම කළමනාකරණයේ වගකීමක් වන අතර, කළමනාකාරිත්වය සමාගම ඇවර කිරීමට අදහස් කරන්නේ නම් හෝ වෙනත් විකල්පයක් නොමැති විටදී මෙහෙයුම් නැවැත්වීමට කටයුතු කරන්නේ නම් හැර අඛණ්ඩ පැවැත්මේ පදනම මත ගිණුම් තැබීම හා සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්මට අදාළ කරුණු අනාවරණය කිරීමද කළමනාකරණයේ වගකීමකි.

සමාගමේ මූල්‍ය වාර්තාකරණ ක්‍රියාවලිය සම්බන්ධ වගකීම, පාලනය කරන පාර්ශවයන් විසින් දරනු ලබයි.

2018 අංක 19 දරන ජාතික විගණන පනතේ 16 (1) උප වගන්තිය ප්‍රකාරව, සමාගමේ වාර්ෂික සහ කාලීන මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීමට හැකිවන පරිදි ස්වකීය ආදායම්, වියදම්, වත්කම් හා බැරකම් පිළිබඳ නිසි පරිදි පොත්පත් හා වාර්තා පවත්වාගෙන යා යුතුය.

1.4 මූල්‍ය ප්‍රකාශන විගණනය සම්බන්ධයෙන් විගණකගේ වගකීම

සමස්තයක් ලෙස මූල්‍ය ප්‍රකාශන, වංචා සහ වැරදි නිසා ඇතිවන ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන්ගෙන් තොර බවට සාධාරණ තහවුරුවක් ලබාදීම සහ මාගේ මතය ඇතුළත් විගණකගේ වාර්තාව නිකුත් කිරීම මාගේ අරමුණ වේ. සාධාරණ සහතික වීම උසස් මට්ටමේ සහතිකවීමක් වන නමුත්, ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය සිදු කිරීමේදී එය සෑම විටම ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් අනාවරණය කරගන්නා බවට වන තහවුරු කිරීමක් නොවනු ඇත. වංචා සහ වැරදි තනි හෝ සාමූහික ලෙස බලපෑම නිසා ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශනයන් ඇතිවිය හැකි අතර, මෙම මූල්‍ය ප්‍රකාශන පදනම් කරගනිමින් පරිශීලකයන් විසින් ගනු ලබන ආර්ථික තීරණ කෙරෙහි බලපෑමක් විය හැකි බව අපේක්ෂා කෙරේ.

මා විසින් වෘත්තීය විනිශ්චය සහ වෘත්තීය සැකමුසුබවින් යුතුව ශ්‍රී ලංකා විගණන ප්‍රමිති ප්‍රකාරව විගණනය කරන ලදී. තවද,

- වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතිවිය හැකි ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයන්ගේ අවදානම් හඳුනාගැනීමේදී හා තක්සේරු කිරීමේදී අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීමෙන් වංචා හෝ වැරදි හේතුවෙන් ඇතිවන්නාවූ අවදානම් මඟහරවා ගැනීමට, ප්‍රමාණවත් සහ සුදුසු විගණන සාක්ෂි ලබාගැනීම මාගේ මතයට පදනම් වේ. වරදක් නිසා සිදුවන බලපෑමට වඩා වංචාවක් හේතුවෙන් සිදුකරන ලද ප්‍රමාණාත්මක සාවද්‍ය ප්‍රකාශයක් හඳුනා නොගැනීම මගින් සිදුවන්නාවූ බලපෑම ප්‍රබල වන අතර, දුස්ස්ථානිකය, ව්‍යාජ ලේඛන සැකසීම, වේතනාන්විත මඟහැරීම හෝ අභ්‍යන්තර පාලනයන් මඟහැරීම වංචාවක් ඇතිවීමට හේතුවේ.
- අවස්ථාවෝචිතව උචිත විගණන පටිපාටි සැලසුම් කිරීම පිණිස සමාගමේ අභ්‍යන්තර පාලනය සම්බන්ධයෙන් අවබෝධයක් ලබා ගන්නා ලද නමුත්, අභ්‍යන්තර පාලනයේ සඵලදායීත්වය පිළිබඳ මතයක් ප්‍රකාශ කිරීමට අදහස් නොකරයි.
- කළමනාකරණය විසින් අනුගමනය කරන ලද ගිණුම්කරණ ප්‍රතිපත්තිවල උචිතභාවය සහ යොදා ගන්නා ලද ගිණුම්කරණ ඇස්තමේන්තුවල හා සම්බන්ධිත හෙළිදරව් කිරීම්වල සාධාරණත්වය ඇගයීම.
- සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් හේතුවෙන් සමාගමේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ ප්‍රමාණාත්මක අවිනිශ්චිතතාවයක් තිබේද යන්න සම්බන්ධයෙන් ලබාගත් විගණන සාක්ෂි මත පදනම්ව ගිණුම්කරණය සඳහා ආයතනයේ අඛණ්ඩ පැවැත්ම පිළිබඳ පදනම යොදා ගැනීමේ අදාළත්වය තීරණය කරන ලදී. ප්‍රමාණවත් අවිනිශ්චිතතාවයක් ඇති බවට මා නිගමනය කරන්නේ නම් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඒ සම්බන්ධයෙන් වූ හෙළිදරව්කිරීම්වලට මාගේ විගණන වාර්තාවේ අවධානය යොමු කළ යුතු අතර, එම හෙළිදරව් කිරීම ප්‍රමාණවත් නොවන්නේ නම් මාගේ මතය විකරණය කළ යුතු වේ. මාගේ නිගමනයන් විගණකගේ වාර්තාවේ දිනය දක්වා ලබා ගන්නා ලද විගණන සාක්ෂි මත පදනම් වේ. කෙසේ වුවද, අනාගත සිද්ධීන් හෝ තත්ත්වයන් මත අඛණ්ඩ පැවැත්ම අවසන් විය හැකිය.
- හෙළිදරව් කිරීම් ඇතුළත් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ව්‍යුහය සහ අන්තර්ගතය සඳහා පාදක වූ ගනුදෙනු හා සිද්ධීන් උචිත හා සාධාරණ අයුරින් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල ඇතුළත් බව ඇගයීම.

හැකිතාක් දුරට හා අවශ්‍ය ඕනෑම විටෙක පහත සඳහන් දෑ පරීක්ෂා කිරීම සඳහා විගණන විෂය පථයද පුළුල් කර ඇත.

- තොරතුරු ඉදිරිපත් කිරීම සම්බන්ධයෙන් බලන කළ සමාගමේ කාර්යයන් අඛණ්ඩව ඇගයීමට හැකිවන පරිදි එහි සංවිධානය, පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි විධිමත්ව හා ප්‍රමාණාත්මකව සැලසුම් කර තිබේද යන බව සහ එකී පද්ධති, පරිපාටි, පොත්පත්, වාර්තා හා වෙනත් ලියකියවිලි ඵලදායී ලෙස පවත්වාගෙන යනු ලැබේ ද යන බව;
- යම් අදාළ ලිඛිත නීතියකට හෝ සමාගමේපාලක මණ්ඩලය විසින් නිකුත් කරන ලද වෙනත් පොදු හෝ විශේෂ විධානයකට අනුකූලව, සමාගම ක්‍රියා කර ඇති බව,
- සිය බලතල, කර්තව්‍ය සහ කාර්යයන්ට අනුකූලව කටයුතු කර ඇති බව,
- සම්පත් සකසුරුවීම් ලෙස, කාර්යක්ෂම ලෙස සහ ඵලදායී ලෙස කාලසීමාවන් තුළ සහ අදාළ නීතිරීතිවලට අනුකූලව ප්‍රසම්පාදනය කර භාවිතා කර ඇති බව,

1.5 මූල්‍ය ප්‍රකාශන පිළියෙල කිරීම සම්බන්ධයෙන් වූ විගණන නිරීක්ෂණ

1.5.1 ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිතිවලට අනුකූල නොවීම

අදාළ ප්‍රමිතියට යොමුව සහිතව අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ දැක්වීම	අදහස්	නිර්දේශය
<p>(අ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 01 හි 32 ඡේදය ප්‍රකාරව ප්‍රමිතයෙහි ඉඩ දී ඇති අවස්ථා වලදී හැර වත්කම්, වගකීම්, ආදායම් හා වියදම් ශේෂ හිලව් කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ඉදිරිපත් නොකළ යුතු වුවද සමාගම විසින් පිළිවෙළින් රු.13,604,379 ක් වූ වෙළෙඳ ණයගැති බැර ශේෂ වෙළෙඳ ණයගැති හර ශේෂයටද රු. 14,875,643 ක් වූ අනෙකුත් ලැබිය යුතු බැර ශේෂ අනිකුත් ලැබිය යුතු හර ශේෂයටද හිලව් කර තිබුණි. මීට අමතරව ප්‍රධාන කාර්යාලයෙහි රු. 21,751,560 ක් වූ හර ණයහිමි ශේෂ වටිනාකම ණයහිමි බැර ශේෂයට හිලව් කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල දක්වා තිබුණු අතර වෙනත් ණය හිමියන්, උපවිත ගෙවීම්, රජයේ ආයතන වලට ගෙවිය යුතු වටිනාකම හා වෙනත් පාර්ශවයන්ට ගෙවිය යුතු ශේෂයන් තුළ රු.237,515,813 ක හර ශේෂ වටිනාකම් ද පැවති බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	<p>ඉවත්කළ හැකි ශේෂයන් ඉදිරි වසර වලදී ඉවත් කිරීමට කටයුතු කරමි.</p>	<p>වත්කම්, වගකීම් හා ආදායම්, වියදම් ශේෂ හිලව් කර මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට ඉදිරිපත් නොකළ යුතුය.</p>	
<p>(ආ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 02 අනුව පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයෙන් අඩු අගයට අවසන් තොගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතු වුවත් අභේවෙල කර්මාන්තශාලාවේ අවසන් තොග තුළ වටිනාකම හඳුනාගත හැකි පිරිවැය රු.6,041,166 ක ඉංජිනේරු තොග අයිතම 1,556ක් හා වටිනාකම හඳුනාගත නොහැකි ඉංජිනේරු තොග අයිතම 555 ක් ද පොළොන්නරුව කර්මාන්තශාලාවේ වටිනාකම හඳුනාගත හැකි රු.1,043,529 ක් වටිනා අමතර කොටස් 17 ක් ද වටිනාකම හඳුනාගත නොහැකි අමතර කොටස් 225 ක් ද දිගන කිරි කර්මාන්තශාලාවේ වටිනාකම හඳුනාගත හැකි රු.326,940 ක් වටිනා යන්ත්‍ර අමතර කොටස් 137 ක් රු.195,746 ක් වටිනා වාහන අමතර කොටස් 25 ක් , වටිනාකම හඳුනාගත නොහැකි යන්ත්‍ර අමතර කොටස් 35 ක් හා වාහන අමතර කොටස් 41 ක් , රු. 13,533,994 ක වටිනාකමකින් යුතු අමුද්‍රව්‍ය හා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොග හා රු.89,690ක් වටිනා සාමාන්‍ය තොග යනාදී වසර 6 සිට වසර 28 ඉක්මවූ නිකුත් නොවන තොග පැවැති බැවින් තොගය අධි /ලාභ ගණනය වී තිබුණි.</p>	<p>ඉංජිනේරුවරයාගෙන් අනුමැතියක් ලබාගෙන ඉදිරි වර්ෂයේදී නිවැරදි කිරීමට කටයුතු කරමි.</p>	<p>පිරිවැය හෝ ශුද්ධ උපලබ්ධි අගයෙන් අඩු අගයට අවසන් තොගය මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල දැක්විය යුතුය.</p>	
<p>(ඇ) ශ්‍රී ලංකා මූල්‍ය වාර්තාකරණ ප්‍රමිති 09 යෙහි 5.5.15 ඡේදය ප්‍රකාරව වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ</p>	<p>බැංකු ඇපකරයක් නිබන්ධන නිසා එම ඇපකරයෙන්</p>	<p>වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ ශේෂය</p>	

ශේෂය වන රු.1,191,235,517 අගය කිරීමේදී අපේක්ෂිත ණය අලාභ ක්‍රමය (Expected credit loss method) මත භානිකරණ ගැලපීම් සිදුකළ යුතු වුවත් එසේ සිදුකර නොතිබුණු බැවින් සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභයන් වෙළඳ හා අනෙකුත් ලැබිය යුතු දෑ ශේෂයන් අධිගණනය වී තිබුණි.

අලාභය 100%ක් අයකර ගතහැකිය. වසර ගණනාවක ශේෂයක් තිබේ නම් විශේෂ වෙන් කිරීමක් (SPECIFIC PROVISIONS) කරන බවද ණයගැති කාල විශ්ලේෂණයක් ගිණුම්කරණ පද්ධතිය මඟින් ලබාගත නොහැකිය.

(ඇ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 16 හි 50 හා 51 ඡේද අනුව භාවිතයට ගනු ලබන වත්කම්වල ජීවකාලය වාර්ෂිකව සමාලෝචනය කර එලදායී ජීවකාලයක් ඇස්තමේන්තු කර ගිණුම්වල ඇස්තමේන්තු වෙනසක් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතු විය. එසේ වුවත් එකතුව රු.256,221,539 ක් වූ ස්ථාවර වත්කම් අයිතම් 1567ක් සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වී තිබුණද සම්පූර්ණයෙන් ක්ෂය වූ 2013 වර්ෂයේ සිට 2019 දෙසැම්බර් 31 දක්වා භාවිතා කර ඇති නමුත් ප්‍රමිතිය ප්‍රකාරව කටයුතු කර ඒවායේ එලදායී ජීවකාලය සමාලෝචනය කර නොතිබුණි.

එකඟ වෙමි.

සම්පූර්ණයෙන්ම ක්ෂය වී ඇතත් තවදුරටත් භාවිතයට ගනු ලබන වත්කම්වල එලදායී ජීවකාලය නැවත තක්සේරු කළ යුතුය.

(ඉ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 21 ප්‍රකාරව කිසියම් ගෙවීමක් සිදුකරනු ලබන දිනයේදී අදාළ විදේශ විනිමය අනුපාතය අනුව ගැලපිය යුතු වුවත් ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ බඩල්ගම කර්මාන්තශාලා ව්‍යාපෘතිය සඳහා 2016 වර්ෂයේදී විදේශීය සැපයුම්කරුවෙකුට ගෙවන ලද ඩොලර් 19,180,692 ක අත්තිකාරම් මුදලින් සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ කොටස කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමට මාරුකිරීමේදී ගනුදෙනුව සිදුවූ දිනය අනුව විදේශ විනිමය අනුපාතය ගැලපීම වෙනුවට වර්ෂ අවසාන විනිමය අනුපාතය අනුව කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමට මාරුකර තිබුණි. ඒ අනුව අත්තිකාරම් ගිණුමින් රු.210,518,165 ක් මාරුකළ යුතු වුවත් රු.217,134,563 ක් මාරු කිරීම හේතුවෙන් රු.6,616,398 ක් වැඩියෙන් කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමට ගිණුම් ගත වී තිබුණි. එසේම සියයට 10 ක රඳවා ගැනීමේ මුදල ද කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමට අදාළ ගනුදෙනුව සිදුවූ දිනයේදී විදේශ විනිමය අනුපාතය අනුව මාරු කළ යුතු විය. ඒ අනුව රු.70,172,722 ක් මාරු කළ යුතු වුවත් වර්ෂ අවසාන විදේශ විනිමය අනුපාතය අනුව රු.72,378,188 ක් කෙරීගෙන යන වැඩ ගිණුමට මාරු කිරීම හේතුවෙන් රු.2,205,466 ක් වැඩියෙන් ගිණුම්ගත වී තිබුණි.

එකඟ වෙමි.

කිසියම් ගෙවීමක් සිදුකරනු ලබන දිනයේදී අදාළ විදේශ විනිමය අනුපාතය අනුව ගැලපිය යුතුය.

(ඊ) කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා සමාගම, විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව සමඟ ඇති කරගෙන තිබුණු ණය ගිවිසුමේ 2.04 ඡේදය අනුව ව්‍යාපෘතිය

එකඟ වෙමි.

ගෙවිය යුතු විදේශ ණය ශේෂය වර්ෂය අවසානයේ විදේශ

සම්බන්ධ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුව විසින් දරන සියලු විෂය, එනම් විනිමය විවලනයද සමාගම විසින් දැරිය යුතු විය. ඒ අනුව ඉහත ව්‍යාපෘතියට අදාළව 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ගෙවිය යුතු ණය ශේෂය ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 21 හි 23 ඡේදය ප්‍රකාරව වර්ෂය අවසානයේ විදේශ විනිමය අනුපාතයට අගය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය. මේ අනුව 2013 සිට 2019 වර්ෂය දක්වා වගකීම් ලෙස ගිණුම් ගත කළ යුතු විදේශ විනිමය අනුපාත විවලනයේ අහිතකර බලපෑම වන රු.1,649,291,235ක් ගිණුම් ගත කර නොමැති බැවින් එම වටිනාකමට සමාන ප්‍රමාණයකින් සමාගමෙහි වගකීම් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණු අතර මේ නිසා 2019 රඳවාගත් ඉපයීම් අධිගණනය වී තිබුණි. තවද මේ තුළ වූ රු.302,868,271ක වටිනාකම සමාලෝචිත වර්ෂයේ විදේශ විනිමය වෙනස්වීම ලෙස ගිණුම්වල ගළපා නොමැති වීමෙන් වර්ෂයේ ලාභය ද එම ප්‍රමාණයෙන් අධි ගණනය වී තිබුණි.

විනිමය අනුපාතයට අගය කර ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

- (උ) ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 36 හි 12 (ඊ) ඡේදය ප්‍රකාරව නිෂ්ක්‍රීයව පවතින යන්ත්‍ර සූත්‍ර සඳහා භානිකරණ ගැලපීම් සිදුකළ යුතු වුවද මණ්ඩලය විසින් රු.15,445,587 ක් පිරිවැය වූ දිගත පිහිටි කිරි කර්මාන්තශාලාව වෙත භාරදී ඇති 2014 වර්ෂයේ මිලදීගත් අයිස් ක්‍රීම් කෝන් පිරවුම් යන්ත්‍රය, කොළඹ කර්මාන්තශාලාවේ සවි කිරීම සඳහා 2011 ජනවාරි 20 දින කල්බදු පදනමට මිලදීගත් රු.104,177,779 ක් වටිනා යෝගට් මිශ්‍ර කිරීමේ යන්ත්‍රය, කොළඹ කිරි කර්මාන්තශාලාවේ මුළු වටිනාකම රු.2,275,000 ක් වන යන්ත්‍ර 4ක් හා සම්බන්ධයෙන් ඒ අනුව කටයුතු කර නොතිබුණි.

එකඟ වෙමි.

නිෂ්ක්‍රීයව පවතින යන්ත්‍ර සූත්‍ර සඳහා භානිකරණ ගැලපීම් සිදුකළ යුතුය.
- (ඌ) ගම්පහ දිස්ත්‍රික්කයේ බඩල්ගම කිරි සැකසුම් කර්මාන්තශාලාව ස්ථාපිත කිරීම සඳහා 2015 වර්ෂයේදී රු.9,932,709,286ක කොන්ත්‍රාත් වටිනාකමකට ගිවිසුම්ගත වී 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.11,671,726,295ක් වැය කර තිබුණු අතර ව්‍යාපෘතියේ ඉදිකිරීම් කටයුතු මේ වන විට ක්‍රියාත්මක කරමින් පැවතුණි. වර්තමානයේ ඉදිවෙන මෙම කර්මාන්තශාලාව නිම වීමෙන් පසු යන්ත්‍ර ධාරිතාවය අනුව දිනකට සමාගමට දියර කිරි ලීටර් 400,000 ක් අවශ්‍ය බව ඇස්තමේන්තු කර තිබුණි. වර්තමානයේ අඹේවෙල,පොළොන්නරුව,දිගත හා කොළඹ යන අනෙකුත් ක්‍රියාකාරී කර්මාන්තශාලා 04 සඳහා ආයතනයට එකතු කළ හැකි දෛනික දියර කිරි ප්‍රමාණය ලීටර් 200,000 ක් පමණ වන බැවින් මෙම බඩල්ගම යන්ත්‍ර සම්පූර්ණ ධාරිතාවයෙන් භාවිතා කළ නොහැකි බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව සවිකර ඇති මෙම යන්ත්‍ර සඳහා ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 36 හි

එකඟ වෙමි.

බඩල්ගම කර්මාන්තශාලාව සඳහා භානිකරණ ගැලපීම් ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

12 (ඊ) ඡේදය ප්‍රකාරව භානිකරණ ගැලපීම් සිදුකර නොතිබුණි.

(එ) අභේවෙල කිරි කර්මාන්තශාලාවේ අබණ්ඩ බල සැපයුම් ඒකකය (UPS) මිලදී ගැනීමේ ඇණවුම පිරිනැමීමෙන් පසු අධ්‍යක්ෂ මණ්ඩලය විසින් එය අවලංගු කිරීම නිසා සැපයුම්කරු විසින් රු.මිලියන 40ක අලාභ ඉල්ලා සමාගමට එරෙහිව නඩු පවරා තිබුණු අතර ඒ සම්බන්ධයෙන් ශ්‍රී ලංකා ගිණුම්කරණ ප්‍රමිති 37 හි 86 ඡේදය ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් මඟින් හෙළිදරව් කර නොතිබුණි.	නීති කළමනාකාරිණියගෙන් මේ සඳහා අදාළ ලිපියක් ලබාදීමට එකඟ වෙමි.	සමාගමට එරෙහිව පවරා ඇති නඩු සම්බන්ධයෙන් මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් මඟින් හෙළිදරව් කළ යුතුය.

1.5.2 ගිණුම්කරණ අඩුපාඩු

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සටහන අංක 3 අනුව රු.48,000,958 ක වටිනාකමට කල්බදු පදනම මත මිලදීගත් මෝටර් රථවල කල්බදු කාලය අවසාන වීම නිසා 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට එම වටිනාකම නිදහස් අයිතිය ඇති මෝටර් රථවලට මාරුකර ඇති නමුත් එදිනට ඊට අදාළ සම්පූර්ණ ක්ෂය ප්‍රමාණය වන රු.48,000,958 ක වටිනාකම කල්බදු මෝටර් රථ ක්ෂයවලින් නිදහස් අයිතිය ඇති මෝටර් රථ ක්ෂයවලට මාරුකර නොතිබුණි.</p>	<p>2020 වර්ෂයේදී ක්ෂය කිරීම් ගලපා නිවැරදි කිරීමට එකඟ වෙමි.</p>	<p>කල්බදු කාලය අවසානයේ කල්බදු මෝටර් රථ ක්ෂය නිදහස් අයිතිය ඇති මෝටර් රථ ක්ෂයවලට මාරු කළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) සමාලෝචිත වර්ෂයේ ප්‍රධාන කාර්යාලයේ අවසන් තොග තුළ රු.4,263,869ක වටිනාකමකින් යුතු නිකුත් නොවන ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොග ද රු.46,162ක වටිනාකමකින් යුතු නිකුත් නොවන සාමාන්‍ය තොග ද පවතින බව නිරීක්ෂණය වූ අතර ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය අවසන් වතාවට නිකුත් වූ දිනෙන් පසුව වසර 04 සිට වසර 09ක කාලයක් දක්වා භාවිතා නොකර පැවතුණි. සාමාන්‍ය තොගය අවුරුදු 17 ක් පැරණි බව නිරීක්ෂණය වූ අතර මෙම තොග භාවිතයට ගත නොහැකි බැවින් එම ප්‍රමාණයෙන් තොග අධිගණනය වී තිබුණි.</p>	<p>එකඟ වෙමි.</p>	<p>භාවිතයට ගත නොහැකි ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය තොග සහ සාමාන්‍ය තොග අපහරණයට හෝ ලියා හැරීමට කටයුතු කළ යුතුය.</p>
<p>(ඇ) සමාගමේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනය සමඟ ඉදිරිපත් කරන ලද උපලේඛනය අනුව 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම දිගත කිරි කර්මාන්තශාලාවේ රු.18,682,897 ක් ද , කොළඹ කිරි කර්මාන්තශාලාවේ රු.32,549,875 ක් හා ටියුනිස් අංශයේ ඇසුරුම් තොගය රු.10,327,148 ක් ද වන නමුත් එම එක් එක් කිරි කර්මාන්තශාලාවල නිෂ්පාදන ගිණුම්වල ගලපා ඇති අවසාන නිෂ්පාදන තොග</p>	<p>අවසන් ගිණුම් වර්තාවේ වටිනාකම සඳහා නිවැරදි උපලේඛන ලබා දීමට එකඟ වෙමි.</p>	<p>මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම කිරි කර්මාන්තශාලාවල නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම සමඟ සැසඳිය යුතුය.</p>

වටිනාකම් පිළිවෙලින් රු.24,578,706 ක්ද, රු.66,693,720 ක් හා රු.44,017,045 ක් විය.ඒ අනුව 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශනයේ මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ හා කිරි කර්මාන්ත ශාලාවල නිෂ්පාදන ගිණුම්වල ගලපා ඇති අවසාන නිෂ්පාදන තොග වටිනාකම් අතර පිළිවෙලින් රු.5,895,809 ක , රු.34,143,845 ක හා රු.33,689,897 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

- (ඇ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව කර්මාන්තශාලා සේවක ණය පොලී ආදායම රු.6,818,527ක් වුවද කර්මාන්තශාලා මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එම වටිනාකම රු.5,554,487ක් වූයෙන් රු.1,264,040ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. කර්මාන්තශාලා සහකාර කළමනාකරුවන්ගේ ශේෂයන් විමසා බලා තොරතුරු ලබා දීමට එකඟ වෙමි. මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව කර්මාන්තශාලා සේවක ණය පොලී ආදායම කර්මාන්තශාලා මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව සැසඳිය යුතුය.
- (ඉ) සමාගම විසින් විගණනයට ඉදිරිපත් කරන ලද අලුත් කිරීමේ නිවේදන අනුව ස්ථාවර තැන්පතු පොලී වටිනාකම රු.21,871,329ක් වුවද සමාලෝචිත වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි එම වටිනාකම රු.19,921,714ක් ලෙස දක්වා තිබීම හේතුවෙන් පොලී ආදායම රු.1,949,615ක් අඩුවෙන් ද 2019 වර්ෂය සඳහා මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි දැක්විය යුතු ඩොලර් තැන්පතු පොලී වටිනාකම රු.20,585,179ක් විය යුතු වුවද මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව එම වටිනාකම රු.23,178,274ක් වූයෙන් රු.2,593,095ක් වැඩියෙන්ද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවලට ගෙන ඇති බවද නිරීක්ෂණය විය. නැවත ලේඛනයක් සැකසීමට එකඟ වෙමි. අලුත් කිරීමේ නිවේදන අනුව ස්ථාවර තැන්පතු පොලී හා ඩොලර් තැන්පතු පොලී වටිනාකම මූල්‍ය ප්‍රකාශන සමග සැසඳිය යුතුය.
- (ඊ) කොළඹ කර්මාන්තශාලාවට අදාළ අංක 2065230 දරන ලංකා බැංකු ජංගම ගිණුමට හා අඹේවෙල කර්මාන්ත ශාලාව සඳහා අංක 134-1-001-2-2083302 දරන මහජන බැංකු ජංගම ගිණුමට අදාළව බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශ විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු අතර ශේෂ සනාථන ලිපි අනුව බැංකු ශේෂය පිළිවෙලින් රු.3,050,801, හා රු.70,996ක් විය. බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශය (Bank Reconciliation) ලබාදීමට එකඟ වෙමි. බැංකු සැසඳුම් ප්‍රකාශ විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (උ) 2020 වර්ෂයේ ජුනි 30 දින කල් පිරීමට නියමිත රු.12,662,825ක්වූ ඩොලර් තැන්පතුවට අදාළ පොලිය, ලැබිය යුතු පොලිය ලෙස නොපෙන්වා තැන්පතු ගිණුමට හරකිරීම නිසා ඩොලර් තැන්පතුවේ වටිනාකම අධිගණනය වී තිබුණු අතර ලැබියයුතු පොලිය එම වටිනාකමින් උපරි ගණනය වී තිබුණි. තවද 2020 වසරේදී කල් පිරෙන දිගුකාලීන ස්ථාවර තැන්පතු ශේෂය සඳහා ලැබිය යුතු රු.4,097,600ක පොලිය ද ලැබිය යුතු පොලිය සේ නොපෙන්වා තැන්පතු ශේෂයට හර කිරීම නිසා දිගුකාලීන ස්ථාවර තැන්පතු ශේෂය අධිගණනය වී ලැබිය යුතු පොලිය එම වටිනාකමින් උපරි ගණනය වී තිබුණි. ඊලඟ ගිණුම් වර්ෂයේදී මූල්‍ය ප්‍රකාශන වල ලැබිය යුතු දෑ යටතේ සටහන් කරන බවට එකඟ වෙමි. ඩොලර් තැන්පතුවට හා දිගුකාලීන ස්ථාවර තැන්පතු සඳහා සමාලෝචිත කාල පරිච්ඡේදයට අදාළ පොලිය ලැබිය යුතු පොලිය සේ ගිණුම් ගත කළ යුතුය.

(ඌ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි සඳහන් රු.424,278,363ක් වූ වියදම් ණයහිමියන් හා රු.114,908,066ක් වූ වෙනත් ණයහිමි ශේෂ සඳහා කාල විශ්ලේෂණයක් විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණු බැවින් දිගුකාලීනව නිරවුල් නොවන ශේෂ පිළිබඳව සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.	ණයහිමි විශ්ලේෂණය ලබාදීමට එකඟ වෙමි.	කාල වියදම් ණයහිමියන් හා වෙනත් ණයහිමි ශේෂ සඳහා කාල විශ්ලේෂණයන් විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
(එ) බදු සඳහා වෙන්කිරීම් ශේෂය තුළ 2000 වර්ෂයට පෙර සිට පැවත එන රු.8,425,296ක ආදායම් බදු දඩ මුදල් වෙනුවෙන් වූ වෙන්කිරීම් ශේෂයක් පැවති අතර එම ශේෂය නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	මීට පෙරද ශේෂ සනාථන කටයුතු සඳහා අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කලද නිවැරදි පිළිතුරක් අදායම් බදු දෙපාර්තමේන්තුවෙන් ලැබී නැත. නැවතත් ශේෂ සනාථ කර ගැනීමට අවශ්‍ය කටයුතු සිදු කරන බවට එකඟ වෙමි.	ආදායම් බදු දඩ මුදල් නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.
(ඒ) සමාගමේ ප්‍රධාන කාර්යාලයෙහි රු.9,583,244ක රඳවාගත් කොන්ත්‍රාත් තැන්පතු ශේෂයෙන් වසර 5කට වැඩි වටිනාකම රු.6,756,059ක් එනම් සියයට 70.5ක් වූ අතර එම තැන්පතු ආදායමට ගැනීම පිළිබඳ කළමනාකරණය සිය අවධානය යොමු කර නොතිබුණි.	එකඟ වෙමි.	රඳවාගත් කොන්ත්‍රාත් තැන්පතු නොපමාව නිරවුල් කළ යුතුය.
(ඔ) සමාලෝචිත වසරේ රු.67,714,812ක් වූ විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ ආයුගණන අලාභය වර්ෂයේ විකුණුම් පිරිවැයෙන් අඩුකර තිබුණු නිසා විකුණුම් පිරිවැය එම වටිනාකමින් අඩු වී තිබුණි.	එකඟ වෙමි.	විශ්‍රාම ප්‍රතිලාභ ආයුගණන අලාභය නිවැරදිව ගිණුම් ගත කළ යුතුය.
(ඔ) කොළඹ කිරි කර්මාන්තශාලාවේ අත්තිකාරම්, තැන්පතු හා කලින් ගෙවීම්වල ඇතුළත් වසර 1 සිට වසර 13 දක්වා වූ රු.1,484,000ක් වටිනාකමින් යුතු ශේෂ නිරවුල් කර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර රු.150,000ක් වටිනා තැන්පතු බැර ශේෂයක් තැන්පතු හර ශේෂයට හිලව් කර දක්වා තිබුණි.	එකඟ වෙමි.	අත්තිකාරම්, තැන්පතු හා කලින් ගෙවීම්වල ඇතුළත් ශේෂ නිරවුල් කිරීමට කටයුතු කළ යුතුය.හර හා බැර ශේෂ හිලව් නොකළ යුතුය.
(ක) භාණ්ඩාගාරයේ විදේශ සම්පත් දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ 2022 සැප්තැම්බර් 08 දිනැති අංක TO/REV/05/33/06 යන ලිපියට අනුව කිරි කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබා දී ඇති ණය මුදලින් භාවිතා නොකරන ලද ණය ශේෂය මත අයකරන ලද බැඳීම් ගාස්තුව (commitment charges) රු.56,821,121ක් වුව ද මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල එම වගකීම ගිණුම්ගත කර නොතිබුණි.	එකඟ වෙමි.	බැඳීම් ගාස්තුව මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල වගකීමක් ලෙස ගිණුම්ගත කළ යුතුය.
(කා) මූල්‍ය ප්‍රකාශනවල සටහන් අංක 14.1 යටතේ විලම්භිත	එකඟ වෙමි.	විලම්භිත බදු වත්කම්

බදු වත්කම් ලෙස රු.256,269,701ක් දක්වා ඇති අතර එම විලම්භිත බදු වත්කම් ගණනය කිරීමේදී තොග වෙන්කිරීම් වලට අදාළ විලම්භිත බද්ද වන රු.1,693,491ක් නොගැළපීම හේතුවෙන් විලම්භිත බදු වත්කම රු.1,693,491කින් ඌන ගණනය වී තිබුණි.

ගණනය කිරීමේදී තොග වෙන්කිරීම් වලට අදාළ විලම්භිත බද්ද ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(කූ) මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි අන්තර්ගත ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු වටිනාකම සමඟ එක් එක් කර්මාන්තශාලා ගිණුම්වල ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු වටිනාකම සැසඳීමේදී අඹේවෙල කිරි කර්මාන්තශාලාව, පොළොන්නරුව කිරි කර්මාන්තශාලාව හා පොල්ගඟවෙල කර්මාන්තශාලා යන ගිණුම්වල එකතුව රු.465,989ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. එකඟ වෙමි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු වටිනාකම සමඟ එක් එක් කර්මාන්තශාලා ගිණුම්වල ජාතිය ගොඩනැගීමේ බදු වටිනාකම සැසඳිය යුතුය.

(කූ) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට සමුච්චිත ක්ෂය වටිනාකම මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ සටහන අංක 3 අනුව රු.3,214,024,197 ක් වන නමුත් විගණනයට අනුව එදිනට එම ශේෂය රු.3,217,236,716 ක් වූ බැවින් රු.3,212,519ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. එකඟ වෙමි.

දේපළ පිරියත උපකරණයන්ට අදාළ සමුච්චිත ක්ෂය ශේෂය නිවැරදි අගයට ගිණුම්ගත කළ යුතුය.

(කී) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට කිරි කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය හා බඩල්ගම නව කර්මාන්තශාලා ව්‍යාපෘතිය යන ණය වැඩසටහන් 02 හි ණය ශේෂයන් භාණ්ඩාගාර වාර්තාවට අනුව පිළිවෙලින් රු.5,685,332,903 හා රු.9,840,374,273 වූ අතර සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන වලට අනුව කිරි කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය හා බඩල්ගම නව කර්මාන්තශාලා ව්‍යාපෘතිය ණය ශේෂයන් පිළිවෙලින් රු.6,632,493,444 හා රු.11,782,003,429 විය. ඒ අනුව පිළිවෙලින් රු.947,160,541ක හා රු.1,941,629,156ක වෙනස්කම් නිරීක්ෂණය විය. එකඟ වෙමි.

ණය වැඩසටහන් 02 හි ණය ශේෂයන් භාණ්ඩාගාරයේ ශේෂ සමඟ සසඳා නිවැරදිව මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයහි සටහන් කළ යුතුය.

(කී) මුදල් අමාත්‍යාංශයේ භාණ්ඩාගාර මෙහෙයුම් දෙපාර්තමේන්තුවේ අධ්‍යක්ෂ ජනරාල්ගේ 2022 සැප්තැම්බර් 08 දිනැති අංක TO/REV/05/33/06 දරන ලිපියට අනුව කිරි කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසන් දිනට ගෙවිය යුතු ණය ශේෂය රු.5,476,523,562 ක් වුවත් සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන තුළ එය රු.6,632,493,444 ක් ලෙස දැක්වීමෙන් එම ශේෂය රු.1,155,969,882 ක් අධිගණනය වී තිබුණි. සමුච්චිත ගෙවිය යුතු පොලිය වූ රු.886,412,722 ක් ද ගිණුම්ගත කර නොතිබුණු බැවින් සමුච්චිත ලාභය හා ගෙවිය යුතු පොලිය එම ප්‍රමාණයෙන් අඩුවෙන් දක්වා තිබුණි. තවද සමාලෝචිත වර්ෂයට අදාළ ගෙවිය යුතු පොලිය රු.760,127,701 ගිණුම්ගත නොකිරීම නිසා එකඟ වෙමි.

කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය සඳහා ලබාගත් ණය මුදල් හා ඊට අදාළ පොලිය නිවැරදි ලෙස ගිණුම් ගත කළ යුතුය.

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ලාභය එම ප්‍රමාණයෙන් අධිගණනය වී ගෙවිය යුතු පොලිය අවගණනය වී තිබුණි.

- (ක) 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව දේපළ පිරියත හා උපකරණවල පිරිවැය, එකතුකිරීම් හා වාර්ෂික ක්ෂය වටිනාකම පිළිවෙලින් රු.9,283,037,804, රු.142,023,141 හා රු.527,623,340ක් වුවද ප්‍රධාන කාර්යාලය, කිරි කර්මාන්තශාලා 4 සහ පොල්ගහවෙල ගව ආහාර ගොවිපළෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන් හි එම වටිනාකම්වල එකතුව පිළිවෙලින් රු.9,279,686,960, රු.141,872,240 ක් හා රු.527,610,766ක් වන බැවින් පිළිවෙලින් රු.3,305,844, රු.150,901ක් හා රු.12,574ක වෙනසක් විය.

දේපළ පිරියත හා උපකරණවල උපලේඛන ලබා දීමට එකඟ වෙමි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව දේපළ පිරියත හා උපකරණවල පිරිවැය, එකතුකිරීම් හා වාර්ෂික ක්ෂය වටිනාකම කිරි කර්මාන්තශාලා 4 සහ පොල්ගහවෙල ගව ආහාර ගොවිපළෙහි වටිනාකම්වලට සමාන විය යුතුය.
- (ක) සමාගමෙහි මූල්‍ය ප්‍රකාශනයෙහි සටහන් අංක 15.1.4 යටතේ මහා භාණ්ඩාගාරයෙන් ලබාගත් ණයෙහි ආරම්භක ශේෂය රු.17,921,082,356 ක් වුවද උපලේඛනයට අනුව එම ණය ශේෂය රු.17,920,826,970 වූයෙන් රු.255,386 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.

එකඟ වෙමි.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව බැංකු ණය ශේෂයට අදාළව නිවැරදි උපලේඛනය ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (කෙ) මූල්‍ය තත්ත්ව ප්‍රකාශනයේ ස්ථාවර වත්කම් රු. 6,065,801,089ක වටිනාකමක් පෙන්වුම් කළද ස්ථාවර වත්කම් සම්බන්ධයෙන් භෞතික සත්‍යාපනයක් කර නොතිබූ අතර, නිසි පරිදි නඩත්තු කරන ලද ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් ද සමාගම විසින් පවත්වා නොගන්නා බැවින් ස්ථාවර වත්කම් වල පිරිවැය, පැවැත්ම, ක්ෂය ගණනය කිරීම් ඉවත් කරන ලද වත්කම් වල පිරිවැය ආදියෙහි නිවරදිතාවය විගණනයේදී සතුටුදායක ලෙස පරීක්ෂා කළ නොහැකි විය.

ස්ථාවර වත්කම් භෞතික සත්‍යාපනය සම්බන්ධයෙන් නිවැරදි තොරතුරු 2022 වර්ෂයේදී ඉදිරිපත් කළ හැකිය.

නිවැරදි යාවත්කාලීන ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනයක් සමාගම විසින් පවත්වා ගෙන යා යුතුය.
- (කේ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව දේපළ පිරියත උපකරණ සම්බන්ධ ප්‍රතිපත්තියෙහි ගොඩනැගිලි, පිරියත හා උපකරණ, ගෘහභාණ්ඩ හා සවිකිරීම්, විද්‍යාගාර උපකරණ, මෝටර් රථ, මේවලම් හා උපකරණ සහ කාර්යාල උපකරණයන්හි ඵලදායී ජීවිත කාලය නිශ්චිතව දක්වා නොතිබුණු අතර සමාගමේ ප්‍රතිපත්ති අනුව මෝටර් රථ වල ඵලදායී ජීවිත කාලය අවුරුදු 08 සිට 15 දක්වා වුවත් පොළොන්නරුව කිරි කර්මාන්තශාලාවේ ස්ථාවර වත්කම් ලේඛනය අනුව මෝටර් රථ වල ඵලදායී ජීවිත කාලය අවුරුදු 04ක් ලෙස ගෙන වත්කම් ක්ෂය කර ඇති බව නිරීක්ෂණය විය. ඒ අනුව සමාගමේ ක්ෂය ප්‍රතිපත්තිය නිශ්චිත නොවීමක් නිරීක්ෂණය විය.

අවසන් ගිණුම් ප්‍රකාශනය තුළ නිවැරදි කිරීමට එකඟවන ලදී.

මූල්‍ය ප්‍රකාශන අනුව දේපළ පිරියත උපකරණ සම්බන්ධ සමාගමේ ක්ෂය ප්‍රතිපත්තිය නිශ්චිත දැක්විය යුතුය.

- (කො) 2019 මූල්‍ය ප්‍රකාශය තුළ උන නොග වෙනුවෙන් රු. 12,096,362ක වෙන්කිරීමක් සිදුකර ඇති අතර මෙම වෙන්කිරීම තුළ ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය, සාමාන්‍ය නොග, ඉංජිනේරු නොග ඇතුළත් වී තිබුණි. මේ අනුව, මෙම උන නොග සම්බන්ධයෙන් පරීක්ෂණ සිදු කර වගකිව යුතු නිලධාරීන් ගෙන් අයකර ගැනීම සිදුනොකර නොගයෙන් අඩුකර පෙන්වා තිබුණි. එම වටිනාකම සඳහා උපලේඛන ද විගණන දිනය වූ 2022 සැප්තැම්බර් 30 දින වන විටත් විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- 1998 සිට පැවත එන ශේෂයකි. නොග අඩුවීමක් පිළිබඳව තබා ඇති වෙන් කිරීමක් නොවේ.
- වගකිව යුත්තන්ගෙන් උනතාවය අයකර ගත යුතුය. උන නොග සඳහා උපලේඛන විගණනය වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (කෝ) අඹේවෙල කර්මාන්තශාලා මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි වෙළඳ හා අනෙකුත් ණයගැති ශේෂය රු.89,206,616ක් වුවද ණයගැති කාල විශ්ලේෂණයේ එකතුව රු.50,992,402ක් විය.ඒ අනුව රු.38,214,214 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය.
- එකඟ වෙමි.
- කර්මාන්තශාලා වල හා සමාගමේ මූල්‍ය ප්‍රකාශය සමග ඉදිරිපත් කළ වෙළඳ හා අනෙකුත් ණයගැති කාල විශ්ලේෂණ සමාන විය යුතුය.
- (ග) දිගන කර්මාන්තශාලා මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි වෙළඳ ණයගැති ශේෂය රු.264,324,904ක් වුවද ණයගැති කාල විශ්ලේෂණ අනුව එය රු.262,523,544 ක් විය.ඒ අනුව රු.1,801,360 ක වෙනසක් නිරීක්ෂණය විය. ඉදිරිපත් කරන ලද රු.262,523,544ක් වූ වෙළඳ ණයගැති වටිනාකමින් වසර 05 ඉක්මවූ වෙළඳ ණයගැති ශේෂ වටිනාකම රු.6,345,394 විය. මෙම ණය අයකර ගැනීමට සමාගම නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමකින් තොරව එම ගනුදෙනුකරුවන්ට තවදුරටත් විකුණුම් සිදුකර තිබුණු අතර මෙලෙස එම විකුණුම් සඳහා අනුමැතිය, ණය විකුණුම් සීමාව, ණය එකතු කිරීමේ කාලය ආදිය පිළිබඳ තොරතුරු ද විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- එකඟ වෙමි.
- කර්මාන්තශාලා මූල්‍ය ප්‍රකාශනයන්හි වෙළඳ ණයගැති ශේෂය ණයගැති කාල විශ්ලේෂණයට සමාන විය යුතුය.
- (ගා) 2019 වර්ෂයේ රු.47,180,280ක් වූ ලියාහරින ලද කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත හාණ්ඩත් රු.7,978,511 ක් වූ ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය සඳහා සඳහාත් අදාළ අනුමැතීන් හා හේතු විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි. තවද, සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ නොමිලේ නිකුත් කරන ලද කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන වල වටිනාකම රු.11,756,219 කට අදාළ අනුමැතීන් සහ නිකුත් කළේ කාටද යන විස්තර ඇතුළත් ලිපිගොනු විගණනයට ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.
- එකඟ වෙමි.
- ලියාහරින ලද කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත හා ඇසුරුම් ද්‍රව්‍ය සඳහාත් නොමිලේ නිකුත් කරන ලද කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදිත සඳහාත් අදාළ අනුමැතීන් හා හේතු විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
- (ගැ) 2016 වර්ෂයට පෙර සිට පැවත එන භාවිතයට නොගන්නා රු. 15,699,277 ක් වටිනා කිරිපිටි ඇසුරුම් කිලෝ ග්‍රෑම් 17,750ක් අඹේවෙල කර්මාන්තශාලාවේ පැවතියද 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට ඒවා යල්පැන ගිය නොග ලෙස හඳුනාගෙන නොතිබුණි.
- නොගයේ ඇත. 2022 වර්ෂයේදී කිලෝ 2000ක් පමණ පාවිච්චි කර ඇත.
- භාවිතයට නොගන්නා කිරිපිටි ඇසුරුම් යල්පැන ගිය නොග ලෙස හඳුනාගත යුතුය.

(ගෑ)	සමාලෝචිත වර්ෂයේ කෙරීගෙන යන වැඩ තුළ ඇතුළත් රු.805,860,149ක් වැයකළ ව්‍යාපෘති 3ක් නිම කර තිබුණද සම්පූර්ණ කිරීමේ සහතිකයක් නොලැබීම මත එම වටිනාකම් ප්‍රාග්ධනිත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි. තවද එම ශේෂය තුළ ඇතුළත් අඹේවෙල කිරි කර්මාන්තශාලාවේ සංවර්ධන ව්‍යාපෘතිය වෙනුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂය දක්වා රු.71,342,562ක් වියදම් කර ව්‍යාපෘතිය නිමකර තිබුණ ද ව්‍යාපෘති ද ප්‍රාග්ධනිත කිරීමට කටයුතු කර නොතිබුණි.	සම්පූර්ණ කිරීමේ සහතිකයක් (Completion Certificate) ලබාගැනීමට හැකි වේ නම් 2020 වර්ෂයේදී නිවැරදි ගිණුම්කරණ ක්‍රමවේදයන් අනුගමනය කර එම ශේෂයන් ප්‍රාග්ධනිත කිරීමට එකඟ වෙමි.	නිමකර ඇති ව්‍යාපෘති ප්‍රාග්ධනිත කළ යුතුය.
------	--	---	---

(ගි)	පොල්ගහවෙල සත්ත්ව ආහාර නිෂ්පාදනාගාරයේ 2019 දෙසැම්බර් 31දිනට වෙළඳ ණයගැති ශේෂය වන රු.3,305,948 තුළ සත්ත්ව ආහාර ණයගැති ශේෂය රු.1,122,395ක් වූ අතර එය මුළු වෙළඳ ණයගැති ශේෂයෙන් සියයට 38ක් විය. මෙම ණයගැති ශේෂය වසර 15ක් පුරා අයකර ගැනීමට සමාගම කටයුතු කර නොතිබුණි. රු.4,648,463ක් වූ ප්‍රවාහන ණයගැති ශේෂය වසර 10-15ක කාලයක සිට පැවත එන අතර එය මුළු ප්‍රවාහන ණයගැතියන්ගේ වටිනාකමෙන් සියයට 46ක් විය. මෙම ණය අයකර ගැනීම අවිනිශ්චිත බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.	එකඟ වෙමි.	ලැබිය යුතු ණයගැති ශේෂ අයකර ගැනීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කටයුතු කළ යුතුය.
------	---	-----------	--

1.6 ලැබිය යුතු ගිණුම් සහ ගෙවිය යුතු ගිණුම්

1.6.1 ලැබිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
කොළඹ කිරි කර්මාන්තශාලාවේ වසර 10 ඉක්මවූ වෙළඳ ණයගැති වටිනාකම රු.12,081,861ක් වන අතර එය මුළු වෙළඳ ණයගැති වටිනාකමෙන් සියයට 5කි. සමාගම විසින් මෙම දිගුකාලයක් පුරා පවතින ණය ශේෂ අයකර ගැනීමට කටයුතු කර නොතිබුණු අතර වසර 5-10 අතර වටිනාකම රු.15,075,786ක්ද වසර 1-5 අතර වටිනාකම රු.33,113,941 වූ අතර එම වටිනාකම් මුළු වෙළඳ ණයගැති වටිනාකමෙන් පිළිවෙලින් සියයට 6ක් හා සියයට 13ක් විය. මේ අනුව මෙම ණය ශේෂ අයකර ගැනීම අවිනිශ්චිත බව නිරීක්ෂණය කෙරේ.	එකඟ වෙමි.	ලැබිය යුතු ශේෂ අයකර ගැනීමට නිසි ක්‍රියාමාර්ග ගැනීමට කටයුතු කටයුතු කළ යුතුය.

1.6.2 ගෙවිය යුතු ගිණුම්

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ	නිර්දේශය
-----------------	----------------	----------

අදහස් දැක්වීම

(අ) ප්‍රධාන කාර්යාලයෙහි උපලේඛනය අනුව ණයහිමි එකඟ වෙමි. ගෙවියයුතු පැරණි ණය ශේෂ රු.204,172,625 ක් වූ අතර රු.9,406,733ක හර ශේෂ ද විය. එම ණයහිමි ශේෂයෙන් වසර 1ත් 5ත් අතර ශේෂය රු.5,048,684 ත් හා වසර 5ට වැඩි මුළු ණයහිමි ශේෂය රු.7,008,243 ක් වූ අතර සමාලෝචිත වර්ෂය අවසාන වන විටත් එම ශේෂ නිරවුල් කිරීමට ආයතනය විසින් කටයුතු කර නොතිබුණි.

1.7 නීති, රීති, රෙගුලාසි සහ කළමනාකරණ තීරණ ආදියට අනුකූල නොවීම

නීති, රීති, රෙගුලාසි ආදියට යොමුව	අනුකූල නොවීම	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
(අ) අංක පීඊඩී/12 දරන 2003 ජුනි 02 දිනැති රාජ්‍ය ව්‍යාපාර වක්‍රලේඛය	6.5.1 වගන්තිය ගිණුම් වර්ෂය අවසන් වී දින 60ක් ඇතුළත මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතු වුවත් 2019 වර්ෂයේ මූල්‍ය ප්‍රකාශන ඉදිරිපත් කර තිබුණේ 2022 ජුනි 29 වන දිනය.ඒ අනුව දින 850 ක් ප්‍රමාද වී තිබුණි.	එකඟ වෙමි.	භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව මූල්‍ය ප්‍රකාශන සහ කෙටුම්පත් වාර්ෂික වාර්තාව විගණකාධිපති වෙත ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
4.2.6 වගන්තිය	කාර්යසාධන වාර්තා ප්‍රගති වාර්තා පිළියෙල කර ඉදිරිපත්කළ යුතු නමුත් 2019 වර්ෂය වෙනුවෙන් එසේ වාර්තා ඉදිරිපත් කර නොතිබුණි.	එකඟ වෙමි.	භාණ්ඩාගාර වක්‍රලේඛ ප්‍රකාරව කාර්යසාධන වාර්තා ප්‍රගති වාර්තා පිළියෙල කර ඉදිරිපත් කළ යුතුය.
5.1.2 වගන්තිය	සංයුක්ත සැලැස්මට ඇතුළත් විය යුතු සංවිධාන ව්‍යුහය හා කාර්යය සාධන දර්ශක යන කරුණු 2018,හා 2019 වෙනුවෙන් පිළියෙල කරන ලද ව්‍යාපාරික සැලැස්මෙහි ඇතුළත් කර නොතිබුණි.	එකඟ වෙමි.	සංයුක්ත සැලැස්මට ඇතුළත් විය යුතු සංවිධාන ව්‍යුහය හා කාර්යය සාධන දර්ශක ව්‍යාපාරික සැලැස්මෙහි ඇතුළත් කළ යුතුය.
(ආ) 2014 පෙබරවාරි 17 දිනැති අංක 01/2014 දරන රාජ්‍ය මුදල් වක්‍රලේඛය 5 (2)	පිළියෙල කරන ලද ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට අන්තර්ගත විය යුතු වාර්ෂික අයවැය ලේඛනයේ මූල්‍ය තත්ව ප්‍රකාශය හා මුදල් ප්‍රවාහ ප්‍රකාශය හා වර්ෂය සඳහා	එකඟ වෙමි.	වාර්ෂික අයවැය ලේඛනය, අභ්‍යන්තර විගණන, ණය ආපසු ගෙවීම, මානව සම්පත්

වගන්තිය ණය අපසු ගෙවීමේ සැලැස්මක් පිළියෙල කර නොමැති අතර ඒ වෙනුවට 2019 වර්ෂය වෙනුවෙන් 2019 දෙසැම්බර් 31 දින වන විට ආපසු ගෙවූ ණය විස්තර ඇතුළත් ආකෘතියක් විගණනයට ඉදිරිපත් කර තිබුණි සංවර්ධන හා ප්‍රසම්පාදන යන සැලැස්ම ක්‍රියාකාරී සැලැස්මට ඇතුළත් කළ යුතුය.

2. මූල්‍ය සමාලෝචනය

2.1 මූල්‍ය ප්‍රතිඵල

සමාලෝචිත වර්ෂයේ මෙහෙයුම් ප්‍රතිඵලය රු. 862,714,548 ක අලාභයක් වූ අතර ඊට අනුරූප ඉකුත් වර්ෂයේ අලාභය රු. 683,449,491 ක් විය. ඒ අනුව මූල්‍ය ප්‍රතිඵලයෙහි රු. 179,265,057 ක අලාභය වැඩිවීමක් නිරීක්ෂණය විය. මෙම අලාභය වැඩිවීමට සඳහා මෙහෙයුම් ආදායම් අඩුවීම, පරිපාලන වියදම්, මූල්‍ය වියදම් හා වෙනත් වියදම් වැඩිවීම ප්‍රධාන වශයෙන් හේතු වී තිබුණි.

2.2 අනුපාත විශ්ලේෂණය

සමාලෝචිත වර්ෂයේ ජංගම වත්කම් අනුපාතය, ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතය, දළ ලාභ අනුපාතය පිළිවෙලින් 1.09 ක් 0.62 ක් සහ 3.85 වූ අතර පෙර වර්ෂයේ එම අනුපාතයන් පිළිවෙලින් 1.35ක් 0.67ක් සහ 1.95 විය. ඒ අනුව මෙම ජංගම වත්කම් අනුපාතයේ හා ක්ෂණික වත්කම් අනුපාතයේ පිරිහීමක් නිරීක්ෂණය විය.

3. මෙහෙයුම් සමාලෝචනය

3.1 කළමනාකරණ අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරීත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) සමාලෝචිත වසරේ සමාගමේ මුලු ජංගම වත්කම් වටිනාකම රු.2,509,695,611 වූ අතර මුලු ජංගම වගකීම් වටිනාකම රු.2,298,345,024 විය. ඒ අනුව, සමාගමේ ජංගම වත්කම් අනුපාතය ප්‍රශස්ත මට්ටමක නොපවතින බව නිරීක්ෂණය කෙරේ. සමාගම විසින් කොළඹ කර්මාන්තශාලාවේ නිෂ්පාදන තොග, ඇසුරුම් තොග සහ අනෙකුත් වලනය කළ හැකි වත්කම් ඇපයට තබා රු.මිලියන 600ක බැංකු අයිතවක් ලංකා බැංකුවෙන් ලබාගෙන තිබුණ අතර ණයගැතියන්ගෙන් ලැබිය යුතු පසු දින සඳහන් වෙක්පත් ඇපයට තැබීමෙන් ලංකා බැංකුවෙන් රු.මිලියන 75ක සහ පැන් ඒෂියා බැංකුවෙන් රු.මිලියන 300ක කෙටිකාලීන ණය පහසුකම් ලබා ගෙන තිබුණි. ඒ අනුව සමාගමේ ජංගම වත්කම් වල ඇතුළත් තොග සහ ණයගැතියන් කෙටිකාලීනව අවශ්‍ය පරිදි නිෂ්කාශනය කර ගැනීමට මෙම ඇප තැබීමෙන් සමහ නොහැකි වීම නිසා සමාගම කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා පිළිබඳ ගැටලුවකට මුහුණදී ඇති බව නිරීක්ෂණය විය.</p>	එකඟ වෙමි.	සමාගම කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා ප්‍රශස්ත මට්ටමින් පවත්වාගත යුතුය.

(ආ) සමාගම සතු ස්ථාවර තැන්පතු රු.209,097,006ක් හා රු.205,000,000ක් ඇප ලෙස තබා මහජන බැංකුවෙන් රු.139,500,000ක් හා පෑන් ඒෂියා බැංකුවෙන් රු.100,000,000 ක අයිතවක් ලබා ගෙන තිබුණි. තවද සමාගම සතුව ඇති ඇ.ඩොලර්. ස්ථාවර තැන්පතුවෙන් ඇ.ඩොලර් 2,920,652.78ක් ඇප ලෙස තබා ලංකා බැංකුවෙන් රු. 700,000,000 ක් ද තවත් ඇ.ඩොලර් 2,920,652.78ක් ඇප තබා ලංකා බැංකුවෙන් රු. 120,000,000 ක ණයක් ද ලබා ගෙන තිබුණි.	පිළිතුරු ලබා දී නැත.	සමාගම කාරක ප්‍රාග්ධන අවශ්‍යතා ප්‍රශස්ත මට්ටමින් පවත්වාගත යුතුය.
(ඇ) 2017 වර්ෂයේ දී කර්මාන්තශාලා නවීකරණ ව්‍යාපෘතිය යටතේ අඹේවෙල කිරි කර්මාන්තශාලාවේ නව යන්ත්‍රාගාරය සවිකිරීමෙන් පසු ඉදිරියේදී භාවිතා කිරීමට ලබා දී ඇති අමතර කොටස් වර්ග කිරීමකින් තොරව සියලු ද්‍රව්‍ය ගබඩාවේ ගොඩගසා තිබුණු අතර එම ද්‍රව්‍ය 2019 වසර අවසන් වන විටත් ඉන්වෙන්ට්‍රි ලේඛනයකට ඇතුළත් කිරීමට හෝ වෙනත් කිසිදු ලේඛනගත කිරීමක් හෝ සිදුකර නොතිබුණි.	එකඟ වෙමි.	අමතර කොටස් ඉන්වෙන්ට්‍රි ලේඛනයකට ඇතුළත් කළ යුතුය.
(ඈ) අඹේවෙල කිරි ආශ්‍රිත නිෂ්පාදන කර්මාන්ත ශාලාවේ විදුලි ට්‍රාන්ස්පෝමරය හා මධ්‍යම වෝල්ටීයතාවයෙන් යුත් පැනලය(MV panel) ආශ්‍රිතව හටගත් දෝෂයක් හේතුවෙන් ජාතික විදුලි බල පද්ධතිය හා පැවති සම්බන්ධතාවය විසන්ධි වී තිබුණි. සමාගම විසින් මෙම ඉදිකිරීම් වලට අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ වගකීම් කාලය හා නඩත්තු කටයුතු සම්බන්ධයෙන් ගිවිසුම් ගත වී නොතිබීම හේතුවෙන් මෙය යථා තත්වයට පත්කිරීම ප්‍රමාද වී තිබුණි. එබැවින් අවශ්‍ය විදුලිබලය ආයතනය සතු විදුලිබල උත්පාදක යන්ත්‍ර (Generators) මගින් ලබාගැනීම හේතුවෙන් සමාලෝචිත වර්ෂයේ අවසාන මාස 3 සඳහා මසකට රු. 1,884,537 බැගින්, රු.5,653,612 ක අමතර පිරිවැයක් දැරීමට සිදු වී තිබුණි.	එකඟ වෙමි.	ඉදිකිරීම් වලට අදාළ කොන්ත්‍රාත්කරු සමඟ වගකීම් කාලය හා නඩත්තු කටයුතු පිළිබඳ කොන්දේසි සහිතව ගිවිසුම් ගත විය යුතුය.
(ඉ) පොළොන්නරුව කිරි කර්මාන්තශාලාව පිහිටි අක්කර 12ක ඉඩම හා එම දිස්ත්‍රික්කයේ තුළ වූ තවත් අක්කර 37ක ඉඩමක් ලෙස ඉඩම් 2ක් සමාගම සතුව පවතී. නමුත් 2019 වර්ෂය අවසන් වන විටත් මෙම ඉඩම් දෙකට අදාළ ඔප්පු හා පිඹුරුපත් සමාගම සතුව නොතිබුණ අතර අක්කර 37 ඉඩමේ ඉදිකර ඇති ක්‍රීඩා සමාජ ශාලාව, කිරිහල හා ගවගාල දැනට භාවිතා නොකරන බව හා එම ඉඩමෙහි අක්කර 15 කට අධික භූමි ප්‍රමාණයක් කිසිදු වගාවකට හෝ ඉදිකිරීමකට භාවිතා නොකර අභාවිතා පවතින බව 2019 දෙසැම්බර් 31 දින සිදු කළ භෞතික පරීක්ෂණයේදී අනාවරණය විය.	නීති කළමනාකාරියගෙන් මිලකො සමාගම සතු ඉඩම් සම්බන්ධයෙන් ලබා දී ඇති අවසර ඇතුළත් ලියවිලි පරීක්ෂා කර ඉදිරිපත් කිරීමට එකඟ වෙමි.	අභාවිතව පවතින ඉඩම් උයෝජනයට ගැනීමට කටයුතු කළ යුතුය.

(ඊ) බඩල්ගම නව කිරි කර්මාන්තශාලාවේ ව්‍යාපෘතිය සඳහා වූ එකඟ වෙමි. අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි සමාගම හා භාණ්ඩාගාරය අමාත්‍ය මණ්ඩල තීරණය පරිදි සමාගම හා භාණ්ඩාගාරය අතර සමඟ ප්‍රතිණය ගිවිසුමකට එළඹිය යුතු වුවත් 2022 ඔක්තෝබර් 27 දින දක්වාම එසේ ගිවිසුමකට එළඹ නොතිබුණි.

(උ) අඹේවෙල කර්මාන්තශාලාවේ 2014 වාර්ෂික තොග එකඟ වෙමි. සමීක්ෂණයේදී රු.6,041,166 වටිනාකම වූ අමතර කොටස් තොග අයිතම 2041ක් භාවිතයට ගත නොහැකි බව තීරණය කර තිබුණු නමුත් එම තොග අයිතම ඉවත්කිරීමට හෝ වෙන්දේසිකිරීමට කටයුතු නොකර විගණන දින වූ 2019 දෙසැම්බර් 18 දින වන විටත් අබලි ද්‍රව්‍ය ලෙස නිෂ්පාදන අංශයට අයත් ගබඩාව තුළ තබා තිබුණි.

(ඌ) මූල්‍ය ප්‍රකාශන සටහන් අනුව පසුගිය වර්ෂයේ ආයු ගණක එකඟ වෙමි. ලාභය රු.80,551,142ක් වුවද විස්තීරණ ආදායම් යටතේ එම ලාභය රු.69,273,982ක් ලෙස දක්වා ඇති අතර රු.11,277,160 වෙනසක් වූයෙන් සංසන්දනාත්මක තොරතුරු නිවැරදි නොවන බව නිරීක්ෂණය විය. මෙම වෙනස පිළිබඳව පසුගිය වර්ෂයේ වාර්තාවෙහි ද පෙන්වා තිබුණ ද නිවැරදි කිරීම් කර නොතිබුණි.

3.2 මෙහෙයුම් අකාර්යක්ෂමතා

විගණන නිරීක්ෂණය

කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම

නිර්දේශය

(අ) ආයතනය විසින් පිළියෙල කර ඇති ප්‍රාග්ධන එකඟ වෙමි. අයවැය ලේඛනයේ ඇතුළත් ප්‍රාග්ධන වත්කම් පුනරුත්ථාපනය , වැඩිදියුණු කිරීම හා ප්‍රාග්ධන වත්කම් මිලදී ගැනීම් අතරින් ඇස්තමේන්තු පිරිවැය රු.මිලියන 1ට වැඩි මුළු එකතුව රු. මිලියන 550.12ක් වටිනා වියදම් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි සැලැස්ම සකස් කර නොතිබුණි.

ප්‍රාග්ධන අයවැය ලේඛනයේ ඇතුළත් ප්‍රාග්ධන වියදම් සම්බන්ධයෙන් ක්‍රියාකාරී සැලැස්මෙහි සැලැස්ම සකස් කළ යුතුය.

(ආ) අඹේවෙල කිරි කර්මාන්තශාලාවේ නව ඉංජිනේරුවරයා වෙත කිරි කර්මාන්තශාලාවේ යන්ත්‍රාගාරයේ නිෂ්පාදනය සඳහා භාවිතා කෙරෙන ඉදිරිපත් කර තොරතුරු නව යන්ත්‍රාගාරයේ අසාමාන්‍ය අක්‍රියවීම අවම බොයිලේරුව අක්‍රියවූ විට එය පිරිසිදු කිරීමේදී ලබාදීමට එකඟ වෙමි. කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගත යුතුය. වරකට රු. 74,206 ක් වටිනා කිරි ලීටර් 1080 ක් පමණ ඉවත් කරන අතර, බොයිලේරුව අක්‍රිය වීම සලකා බලන ලද නියැදිය වූ 2018 ඔක්තෝබර් හා නොවැම්බර් යන මාස 2 තුළ අවස්ථා 18 කදී අක්‍රිය වී තිබුණි. ඒ අනුව මාස දෙකක දී රු. 1,335,708 වටිනා ලීටර් 19440 ක් බොයිලේරුව නැවත පිරිසිදු කිරීමේදී අපතයක් වී ඇති බවත් එය වාර්ෂිකව විශාල පාඩුවක් වන අතර එම අසාමාන්‍ය අක්‍රියවීම අවම කිරීමට අවශ්‍ය ක්‍රියාමාර්ග ගෙන නොතිබුණි.

(ඇ) 2017 වර්ෂයේ ජූලි මස සිට අඹේවෙල නව කිරිපිටි එකඟ වෙමි. සිදු වී ඇති පාඩුව

යන්ත්‍රාගාර නිෂ්පාදන කටයුතු ආරම්භ කර තිබුණු අතර එදින සිට 2018 ජනවාරි මස 18 දින දක්වා නිෂ්පාදන කිරීම් අතරින් පිරිවැය රු.මිලියන 475.2 ක් වූ මෙට්‍රික් ටොන් 720 ක ප්‍රමාණයක් දෝෂ සහිත බවත් ඒවා මිනිස් පරිභෝජනයට නුසුදුසු බව සමාගමේ රසානාගාර වාර්තා මගින් තහවුරු කර තිබුණු අතර ජේරාදේණිය ගන්නෝරුව පශු වෛද්‍ය පර්යේෂණ ආයතනය මගින් කළ පරීක්ෂාවට අනුව මෙම කිරීම් ව්‍යාජ කන සතුන්ගේ ආහාර සඳහා අමුද්‍රව්‍යයක් වශයෙන් යොදා ගැනීම සුදුසු බවට 2018 අගෝස්තු 07 දින එම ආයතනය විසින් දන්වා තිබුණි. පාරිභෝගිකයන්ගෙන් පැමිණිලි ලැබීමෙන් පසු නැවත ගබඩාව වෙත ගෙන්වා ගත් කිරීම් නොගයෙන් කිලෝග්‍රෑම් 666,075 ක ප්‍රමාණයක් 2019 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් ගබඩාවේ පැවති අතර ඒ හේතුවෙන් ගබඩාවේ අනෙකුත් මෙහෙයුම් කටයුතුවලට බාධා සිදු වී ඇති අතර මෙම පාඩුව සම්බන්ධයෙන් විනය පරීක්ෂණයක් පවත්වා නොතිබුණි.

සම්බන්ධයෙන් විනය පරීක්ෂණයක් පවත්වා අලාභය වගකිවයුතු පාර්ශව වෙතින් අය කර ගත යුතුය.

3.3 ප්‍රසම්පාදන කළමනාකරණය

විගණන නිරීක්ෂණය	කළමනාකාරිත්වයේ අදහස් දැක්වීම	නිර්දේශය
<p>(අ) ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ 1.2.1 (ඇ) උප වගන්ති අනුව ලංසු සඳහා තරඟකාරිත්වය සීමා කිරීම් ඇති කිරීමක් හෝ එසේ හැඟවීමක් සිදු නොකළ යුතු අතර උනන්දුවක් දක්වන ඕනෑම පාර්ශවයන්ට ලංසු සඳහා සහභාගිවීමට කටයුතු සැලසිය යුතුය, යන්නට පටහැනිව මිනිස් පරිභෝජනයට නුසුදුසු කිරීම් කිලෝග්‍රෑම් 666,075 ක නොගය සත්ත්ව ආහාර සඳහා අමුද්‍රව්‍යයක් වශයෙන් අලෙවි කිරීමට ලංසු කැඳවීමේදී ලංසු සඳහා ආරාධනය කළ ලිපියේ “සම්පූර්ණ කිරීම් නොගයම එකවර මිලදී ගත යුතුයි” යන කොන්දේසි මගින් ලංසු කරුවන් ඉදිරිපත් වීම සීමා කර තිබුණු බව නිරීක්ෂණය වූ අතර එම නිසා ඉහත නොගය 2019 දෙසැම්බර් 31 දින වන විටත් ගබඩා තුළ පැවතුණි.</p>	<p>එකඟ වෙමි.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයට අනුව තරඟකාරිත්වය සීමා කිරීම් ඇති කිරීමක් හෝ එසේ හැඟවීමක් සිදු නොකළ යුතුය.</p>
<p>(ආ) බඩල්ගම කිරි සැකසුම් කර්මාන්ත ශාලාව ස්ථාපිත කිරීම සඳහා රු.9,718,217,432 (යු.රෝ 63,935,641) ක කොන්ත්‍රාත් වටිනාකමකට 2016 වර්ෂයේ විදේශ කොන්ත්‍රාත් සමාගමක් සමග ගිවිසුම්ගතවී තිබුණු අතර එය 2019 වසරේදී අවසන්</p>	<p>මෙහි සමහර වගන්ති වෙනස්කර ඉදිරිපත් කිරීමට එකඟ වෙමි.</p>	<p>ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහයේ අතිරේක 23 හි 3 වගන්තිය යටතේ දක්වා ඇත්තේ විශේෂ</p>

කිරීමට නියමිත විය. 2019 දෙසැම්බර් 31 දිනට රු.11,671,726,295 ක් වැය කර ව්‍යාපෘතිය ක්‍රියාත්මක කරමින් පැවතුණි. බඩල්ගම කිරි කර්මාන්තශාලාව ඉදිකිරීමේ කොන්ත්‍රාත් කටයුතු රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශයෙන් බැහැරව විදේශීය ඉදිකිරීම් සමාගමකට ලබා දී තිබුණි. මෙම ව්‍යාපෘතිය ලංසු නොමැති ව්‍යාපෘතියක් (Unsolicited Project) ලෙස ක්‍රියාත්මක වී ඇති අතර ඊට අදාළ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ අතිරේක 23 හි 3 වගන්තිය යටතේ දක්වා ඇත්තේ විශේෂ තාක්ෂණික ඥාණයකින් යුත් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සොයාගත නොහැකි ව්‍යාපෘති වලට පමණක් මෙසේ Unsolicited ව්‍යාපෘති ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ හැකි බවයි. නමුත් මෙවැනි කර්මාන්තශාලාවක් ඉදිකිරීම ජාත්‍යන්තර මිල කැඳවුම් මගින් කොන්ත්‍රාත්කරුවකු සොයා ගැනීමේ හැකියාවක් ඇති බැවින් ඉදිකිරීම් පිරිවැය සඳහා ගිවිසුම්ගත රු.9,718,217,432 (යුරෝ 63,935,641) ක මුදල ලබාගැනීමට තිබුණු අවම ලංසුව බව පිළිගත නොහැකිව තිබුණි.

තාක්ෂණික ඥාණයකින් යුත් කොන්ත්‍රාත්කරුවන් සොයාගත නොහැකි ව්‍යාපෘති වලට පමණක් ලංසු නොමැති ව්‍යාපෘතියක් ලෙස ක්‍රියාත්මක කළ යුතු බැවින් ඒ අනුව ක්‍රියා කළ යුතුය.

(ඇ) 2017 වර්ෂයේ ආරම්භ කළ දිගු කිරි කර්මාන්තශාලාවේ කාර්යාල ගොඩනැගිල්ල ඉදිකිරීම් යටතේ වූ ප්‍රසම්පාදන කටයුතු පරීක්ෂා කිරීම සඳහා ගෙවීම් වලට අදාළ වවුචර් පත්, ඉංජිනේරු විසින් සහතික කරන ලද කළ වැඩ පත්‍රිකා සහ කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම ආදී විස්තර ඇතුළත් ප්‍රසම්පාදන ලිපිගොනු ඉල්ලා සිටි නමුත් විගණනට ඉදිරිපත් නොකිරීම මත සමාලෝචිත වර්ෂය තුළ ගෙවා තිබුණු රු.10,222,824 ක ගෙවීම් පරීක්ෂා කිරීමට නොහැකි විය.

එකඟ වෙමි.

ගෙවීම් වලට අදාළ වවුචර් පත්, ඉංජිනේරු විසින් සහතික කරන ලද කළ වැඩ පත්‍රිකා සහ කොන්ත්‍රාත් ගිවිසුම ආදී විස්තර විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.

(ඈ) බඩල්ගම නව කිරි කර්මාන්තශාලා ව්‍යාපෘතියට අදාළව සමස්ත පිරිවැය වූ යුරෝ 63,935,641ක් වෙනුවෙන් ඇස්තමේන්තු පිළියෙල කිරීමේදී උපදේශනය වෙනුවෙන් මුදල් ප්‍රතිපාදනය කර නොතිබුණි. සමාලෝචිත වර්ෂයේදී ව්‍යාපෘතිය සඳහා රු.3,231,715 ක් කොන්ත්‍රාත්කරුට ගෙවා තිබුණු අතර ඉන් රු.1,000,000 උපදේශනය වෙනුවෙන් සමාගමට ගෙවා තිබුණි. එම උපදේශන සමාගම තෝරාගැනීමට අදාළ ලිපිගොනුව විගණනයට ඉදිරිපත්කර නොතිබුණි.

මෙම ගිවිසුම සකස් කරන අවස්ථාවේ මිලකො සමාගම සම්බන්ධ නොවූ හෙයින් මෙවැනි ප්‍රතිපාදන සඳහා වෙන්කිරීම් සිදු නොකිරීම සම්බන්ධව මිලකො සමාගමට දැනුවත්භාවයක් නොමැත.

උපදේශනයන් තෝරා ගැනීමේදී රජයේ ප්‍රසම්පාදන මාර්ගෝපදේශ සංග්‍රහය අනුව කටයුතු කළ යුතුය. මෙයට අදාළ ලිපි ගොනුව විගණනයට ඉදිරිපත් කළ යුතුය.